

Тема: День пам'яті жертв Голодомору

Мета: навчити сприймати різні життєві ситуації; розвивати цікавість до минулого свого народу; виховувати правильне ставлення до історії Українського народу.

Хід виховної години

Вчитель: Голодомор 1932-1933 рр. - одна з найстрахітливіших сторінок у новітній історії українського народу. Роки державної незалежності України стали часом складного усвідомлення причин перебігу та наслідків національної катастрофи українців. 28 листопада 2006 року Верховна Рада України визнала Голодомор 1932-1933 рр. геноцидом українського народу.

Сколихнулась Україна від скорботи і жалю. Припустилися від чорного болю жолобних стрічок Державні прапори. Запізнілими дзвонами шукаємо мільйони українських душ, щоби вписати їх в історію Пам'яті.

Сталося це літа Божого 1932-го

Сталося це літа Божого,

Яке запам'ятається кожному

Навічно, важко, гірко.

Сталося це літа Божого 1933-го.

Пекельні цифри і слова

У серце б'ють неначе молот.

Немов прокляття ожива

Рік тридцять другий...

Голод... Голод...

У люті сталінській страшній

Тінь смерті шастала по стінах.

Сім мільйонів (Боже мій!)

Недолічилась Україна

Безпосереднім свідченням голоду є статистичні відомості про природний рух населення, його смертність, книги метричних записів. Відомо, що органи ДПУ

змушували секретарів сільських рад, ЗАГСів знищувати метричні книги, фальсифікувати відомості про смертність. За владними вказівками та негласними інструкціями лікарі теж старанно приховували істину смертності та її чисельність.

Об'єктивна статистика про справжню кількість жертв голоду нині відсутня. До 1 грудня 1932р. облік жертв голодомору ніхто не вів. Крім того, статистика смертності велася до 15 квітня 1933р., а потім її за командою Постишева припинили. До того ж всі дані про смертність суворо засекречувалися.

Саме тому не можуть історики по сьогоднішній день підрахувати справжню кількість жертв голодомору. А ще було знищено більш-менш об'єктивне джерело статистики - перепис населення за січень 1937р., яке показало зниження населення в країні на 15 млн. осіб. Учасників перепису було репресовано. Різні джерела називають різні цифри жертв голодомору в Україні - від 531 тис. осіб до 7 млн. 200тис. жертв. Не так давно дослідник Василевський дійшов висновку, що від геноциду по відношенню до українського народу у роки голоду 1932-1933 рр. загинуло 7 млн. 125 тис. 850 осіб. А одна з міжнародних конференцій на тему голодомору в Україні 1932-1933рр. дійшла висновку, що жертв було близько 10 млн.

Однією з причин голоду була колективізація «по-сталінськи». До кінця 1932р. в Україні було колективізовано майже 70% господарств. Але як колективізовано?

Селян почали насильно заганяти до колгоспів. Колективізація передбачалася в артільній формі. Починаючи з лютого 1930р. у людей почали масово відбирати корів, коней, дрібну худобу й птицю. В результаті селяни почали різати велику рогату худобу, що призвело до скорочення її поголів'я майже на 15млн. голів.

Крім того, план здавання продуктів колгоспами був такий високий, що людям майже нічого було видавати. Колгоспники жили за рахунок своїх присадибних ділянок. Але й тут надвисокі податки змушували селян розпродавати майно, худобу й залишати села. В 1928-1931рр. кількість селянських господарств в Україні зменшилось на 352 тисячі. Ця обставина теж далася взнаки в 1932-1933рр., під час голоду.

Наступною передумовою майбутнього голоду було так зване «розкуркулення» коли було фактично знищено всі господарства заможних селян. їх оголошували «куркулями» і виселяли на Північ або Сибіру.

Важкою була доля тих селян, що залишилися у своїх домівках. Введення 1932р. в дію «внутрішнього паспорта» забороняло без дозволу влади залишати село і фактично людей закріпачувало.

Допомога не приходила. Дуже багато районів були занесені «на чорну дошку», тобто потрапляли в число боржників, оточувалися внутрішніми військами. Ніхто звідти не міг виїхати. Туди ж не завозилися ніякі види продовольства. Це було щось схоже на «гетто» для українців, на зразок влаштованих нацистами «гетто» для євреїв у роки Другої світової війни. З українських «гетто» вирватись було неможливо. Чекісти на кордонах нікого не випускали. І не було в них ні жалю, ні совісті. Взагалі не було нічого людського. Бо як може людина, якщо вона дійсно людина, а не людиноподібна істота, викидати з поїздів дітей, котрі якимось чином дісталися залізничних станцій і у «собачих будках» під вагонами або у тамбурах вагонів намагалися виїхати за межі вражених голодом районів. Або як можна було чекістам, багато з яких потім пишалися своїми досягненнями, мали відзнаку від уряду, викидати прямо на ходу з тих же поїздів людей, що купили на останні гроші продовольство і везли своїм голодним родичам. При цьому продовольство конфісковувалося.

Результати «діяльності» чекістів могли бачити всі, хто в цей період проїздив залізницею неподалік від голодуючих районів України. Тисячі трупів лежали уздовж залізничної колії.

Скільки жителів у селі, у районі забрав голодомор, і до сьогодні невідомо. Штучний голодомор в Україні визнано одним з найбільших актів геноциду, яке знало людство.

Третина всіх померлих від голоду - це діти. А до якої статистики віднести тих, кого сталінські чекісти розстріляли за кілька колосків, чи які померли, засуджені за ці ж колоски до тривалого ув'язнення у в'язницях чи таборах?

А - це знову таки в першу чергу діти! А куди віднести тих, хто зумів виїхати таки з голодних сіл, але прожити в місті так і не зміг, адже там була карткова система? І селяни, які не мали карток на продовольство, були приречені і в містах на голодну смерть, їх трупи регулярно збирали на вулицях українських міст і або ховали у братських могилах на цвинтарях, або складали у моргах лікарень для медичних експериментів. І до ніг кожного була прив'язана табличка з надписом «дистроф».

Здається тільки сліпий міг не побачити трагедію українського народу. А, виявляється, такі «сліпі» були. І ці «сліпі» свідомо заявляли всім, що в Україні ніякого голоду не було й немає.

Ніяких документів на сьогоднішній день не збереглося, лише по декілька сторінок у книгах місцевих істориків - краєзнавців, котрі по крупинках збирали матеріали. Скупі сторінки правди, за якими мільйони знівечених душ, украдених життів, зруйнованих сімей.

Старожили розповідають: Страшні роки були. Люди перетворювалися на звірів.

Так, їли люди людей. Одна жінка навіть рідну дитину з'їла, а потім з розуму зійшла. Їли траву, листя, качани кукурудзи без зерна. Часто пухли з голоду і вмирили. А кому вдалося віднайти шмат хліба і з'їсти всмак, теж вмирили від завороту кишок.

У той час, як українські селяни пухли і вмирили з голоду, за кордон вивозилися продовольство і, зокрема, таке потрібне для врятування голодуючих в Україні - зерно. В портах із - за відсутності спеціальних приміщень для зберігання зерна, воно лежало величезними горами просто неба, так-сяк накрите брезентом, і гнило, псувалося, бо не вистачало кораблів для його вивезення за кордон. Це ще один доказ геноциду влади проти свого народу.

Ось що свідчить житель ...Взимку 1932-1933 року на село довели план додаткового збору зерна та сільськогосподарських продуктів. Щодня до нас приїжджали уповноважені райвиконкому та райпарткому, під керівництвом яких на кожному кутку були створені спеціальні комісії в складі десяти осіб, які ходили по хатах.

Вони робили старанний обшук на горищах, по коморах, клунях, повітках, де міг бути схований хліб, і забирали зерно, квасолю, картоплю, буряки. Деякі члени цих комісій брутально поводитись при обшуках: перекидали горшки з їжею печі, перевертали діжки з квашеною капустою та огірками в погребях. З настанням весняної сівби 1933 року в Ковалісі почався масовий голод... Вмирили цілими сім'ями і в першу чергу - чоловіки та діти.

Всього від жахливого голоду 1932 - 1933 років у Ковалісі загинуло понад 400 чоловік. Для порівняння, скажемо, що з фронтів Великої Вітчизняної війни не повернулося до рідних порогів 164 особи .

Заключне слово вчителя

Не дай Боже, нікому пізнати того страхіття, коли мучить голод. Тоді перестаєш думати, перестаєш вірити і сподіватися; перетворюєшся на голодного звіра з однією-єдиною мрією - поїсти.

Мені знайоме це відчуття. В очах тьмариться, сили покидають тіло, а думка працює: «Знайти щось поїсти». Пам'ятаю, як ввели той клятий злополучний «Закон про п'ять колосків». Усі, хто «крастиме державне колгоспне майно», буде розстріляно або позбавлено волі від 8 до 10 років. А як же не красти, коли хочеться жити?

Неподалік, за хатою, колоситься лан пшениці. Такий звабливий, такий теплий і лагідний. Солодкий, п'яний запах вабить до себе, заворожує. Уже нема сили стриматися і ноги самі проступають до джерела життя - до хлібного поля. Зірвав три колосочки і схаменувся: чи ж ніхто не бачить? Озирнувся. Припав до землі; пригорнувся міцно-міцно, мов до матері, і поповз назад, додому, міцно стискаючи у руці три колоски. Страх сковував руки, серце калатало так гучно, що здавалось чують усі навколо. Ще трохи. Уже недалеко. Кілька метрів проповзти - і рідне подвір'я...

Доповз. Не побачили. Приніс до хати аж три колоски. Три життя, три радості, три надії. Почуття невимовного великого щастя охопило мене; почуття радості за те, що зміг підтримати рідних, що приніс їм сподівання на порятунок.

Дійсно, страхіття. І щоб таке ніколи більше не повторювалося, нам слід про все знати і все пам'ятати.

Отже я гадаю що всі ті хто сьогодні почули історію як все відбувалося трішки задумуються над тим що пережив наш Український народ.